

[Hagen Hagensen]

målet, dels om spørgsmålet om besvarelser fra ministre til medlemmer her i tinget.

Må jeg først om lovhjemmelsspørgsmålet sige, at det er slået fast af udvalget, at der ikke har været lovhjemmel, hverken materielt eller bevillingsmæssigt, til at foretage forskudsudbetalinger til arbejdsløshedskasserne. Betænkningen redegør udførligt for udvalgets synspunkter herom, og udvalgets stillingtagen er ganske klar.

Myndighedernes behandling af hjemmelsspørgsmålet har ikke været tilfredsstillende gennem de mange år, der er gået. Det gælder både arbejdsdirektoratet, arbejdsministeriet, dets departement og rigsrevisionen. De bærer alle ansvar for fejl og forsømmelser ved manglende eller utilstrækkelig vurdering af hjemmelen til det, de lod passere, men det er for mig helt klart – og det er det også for udvalget – at der ikke nu kan gøres retligt ansvar gældende over for nogen herfor.

Under udvalgets arbejde er det blevet klarere, at ansvar for fejl og forsømmelser og mangel på overblik falder på mange, ja, man kan vel sige, at det også falder på dette tings medlemmer gennem årene, for man har jo kunnet følge tingene, men måske har den arbejdsform, vi har – det gælder også finansudvalget – gjort, at man ikke tidligere er kommet til bunds i dette forhold. Jeg synes, det er værd at markere, at straks efter landsdommerens redegørelse, hvori forholdene blev lagt klar, sørgede den nuværende arbejdsminister for, at man fik sat arbejde i gang, der har ført til, at vi nu ved tingets gennemførelse for nylig har fået den fornødne lovhjemmel til at klare disse forhold.

Med hensyn til besvarelserne i tinget har udvalget tilkendegivet – jeg synes, det skal nævnes – at det ikke er tilfredsstillende, at folketinget ikke ved alle besvarelser har fået fyldestgørende oplysninger fra ministre, og der henvises i Niels Larsens redegørelse til, hvad der er gengivet i bind 1 på side 240–244 – det er et forhold, som jeg synes det er nødvendigt at få draget frem – at der af arbejdsministeriet blev ændret i svarudkastet til den daværende arbejdsministers svar i 1980, bl.a. med det sigte, at oplysninger om sammenblanding mellem arbejdsløshedskassemidler og statens forskudsmidler ikke kom frem. Sligt må beklages, ja, vel mere end det, selv når henses til nødvendigheden af korte

svar i dette ting. De skal være klare og koncise, men de må naturligvis ikke dølge noget.

Forvaltningen af forskudsordningen har været utilfredsstillende, og det gælder navnlig sammenblandingen af midler, deres forrentning og mangelen på vilkår for forskudsudbetalinger, som efter alment gældende forvaltningsretlige regler kunne have været stillet ved disse forvaltningsakter.

Det har været min i debatten den 8. november 1984 tilkendegivne opfattelse, at der var tilstrækkeligt materiale i Niels Larsens redegørelse til også på dette område at træffe afgørelser her i tinget. Andre har ment, at yderligere afdækning skulle til, og der skal ingen tvivl være om, at det konservative folkeparti finder, at alle forhold i denne sag skal fuldt belyses, men om formen har der været drøftelser.

Nu er det blevet til et forslag om, at en kommissionsdomstol skal udrede forholdene. Denne domstol skal arbejde hurtigt og så vende tilbage til tinget, idet det jo er tinget, der til sin tid skal træffe afgørelse også om forhold på dette område. Nøgttern bedømmelse skal der til af alle forhold, og man skal i hvert fald sørge for, at sagen ikke kommer til at gå op i en spids.

Jeg har nævnt, at det ikke alene er det, der er sket, men det er også fejl, som vi kan lære af for at undgå, at der sker noget lignende fremover. Folketinget må være mere påpasselig både med materiel-retlige bestemmelser og bevillingslovgivning og med, hvem man giver bemyndigelser til, for ikke at forflygtige ministeransvaret. Ministrene må sørge for bedre koordination og tilrettelæggelse. Man kan ikke klare sig med nogle mundtlige samtaler, der ikke kan bevises bagefter ved notater og referater. Ministrene har ansvaret for, hvad der sker på deres område, og de har pligt til selv at sikre sig, at de bliver orienteret om de vigtigere sager, ikke mindst dem, hvori der er sket ændringer. Det er en klar fejl og berettigende til kritik, at dette ikke er sket. Jeg kan henvise til, hvad jeg sagde den 8. november 1984, sp. 1658, om de forhold, som den daværende arbejdsminister i 1980 ikke fulgte op.

Det er tilfredsstillende, at udvalget som helhed opfordrer regeringen til at lade foretage en uvildig undersøgelse inden for alle ministres områder af hjemmel til og vilkår for a conto- eller forskudsudbetalinger. Jeg